

A Kúria a dr. Szendrei Andrea ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. ... jogtanácsos által képviselt Országos Mentőszolgálat alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.550/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Győri Törvényszék 2.Mf.20.867/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Győri Törvényszék 2.Mf.20.867/2011/4. számú ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályában fenntartja. Ezt meghaladóan nem érinti.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.21.206/2005/7. számú ítéletével jogerőre emelkedett Veszprémi Munkaügyi Bíróság 2.M.552/2004/11. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes közalkalmazotti jogviszonyát elbocsátás fegyelmi büntetéssel megszüntető alperesi intézkedés jogellenes, ezért a felperes jogviszonya 2005. december 1-jén szűnt meg. A felperes a Veszprémi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.122/2006. szám alatt folyamatban lévő perben vagyoni és nemvagyoni kárt, 2005. évre járó szabadságmegváltás, 13. havi illetmény, 40.000,- Ft egyszeri keresetkiegészítés, az étkezési jegy ellenértéke és felmentési időre járó átlagkereset-különbözet iránt terjesztett elő igényt. Az alperes viszontkeresetében 7.797.817,- Ft megfizetésére kérte kötelezni a felperest. A viszontkereset jogalapját az képezte, hogy a korábbi jogerős ítéletben a felperes javára megítélt 6.970.656,- Ft megfizetését az alperes határidőben nem teljesítette, részére 6.759.365,- Ft-ot utalt át késedelmesen. Eközben a felperes inkasszóval az alperes számlájáról 7.797.817,- Ft-ot emelt le.

A Veszprémi Munkaügyi Bíróság a 2.M.122/2006/24. számú ítéletével az alperest keresetkiegészítés és kamatai, étkezési jegy

ellenértéke megfizetésére kötelezte, a felperesnek a szabadságmegváltás ellenértéke, a 13. havi juttatás, a felmentési időre járó átlagkereset-különbözet iránti keresetét elutasította. A viszontkereset folytán a felperest 6.943.527,- Ft megfizetésére kötelezte az alperes részére, ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította. A felperes fellebbezése alapján eljáró Veszprém Megyei Bíróság a 3.Mf.20.871/2007/4. számú ítéletével a nem vagyoni kártérítés iránti felperesi keresetét elutasító és a viszontkeresetnek helyt adó elsőfokú rendelkezéseket helybenhagyta. Határozott továbbá a felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képező egyéb igényekről is.

A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság az Mfv.I.10.242/2008/3. számú ítéletével a Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.871/2007/4. számú ítéletének azt a rendelkezését, amellyel a nem vagyoni kártérítés iránti követelés tekintetében az elsőfokú bíróságnak a keresetét elutasító rendelkezését helybenhagyta, hatályában fenntartotta. Megállapította, hogy az alperes viszontkeresete a jogalap tekintetében alapos. A követelés összege tárgyában a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Az új eljárás során a Zala Megyei Bíróság a 4.Mf.21.155/2009/19. számú ítéletével az elsőfokú ítéletnek a viszontkeresetre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatta és a felperes marasztalását 6.055.636,- Ft-ra továbbá kamataira leszállította. Az alperes viszontkeresetét ezt meghaladóan elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság ítéletével nem érintett Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.871/2007/4. számú ítéletének azon rendelkezése alapján, amely a Veszprémi Munkaügyi Bíróság 2.M.122/2006/24. számú ítéletének a felperes vagyoni kárigénye vonatkozásában elutasító rendelkezését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot e körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, a Veszprémi Munkaügyi Bíróság a tárgyalás felfüggesztésének megszűnését követően 2.M.550/2010. szám alatt folytatott eljárást. A felperes ezen jelen eljárásban keresetében 2.500.000,- Ft forgalmi érték különbség és kamatai, 3.220.500,- Ft lakbérköltség és kamatai, 746.261,- Ft behajtási költség és végrehajtási költség, továbbá 3.027.818,- Ft vagyoni előny megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az alperes jogellenes intézkedése következtében a felperes 2004. október 1-jétől 2005. december 1-jéig nem részesült illetményben, amelynek következtében a közalkalmazotti jogviszonya fennállása alatt, az ingatlana megvásárlásához felvett 3.060.000,- Ft-os lakásvásárlási hitelt, majd 2004-ben lakása felújításához felvett hitelt nem tudta törleszteni. A felperes és házastársa közös tulajdonában álló

... szám alatti lakás tulajdoni lapjára ezért 2005. július 27-én végrehajtási jog bejegyzésére került sor. A felperes annak érdekében, hogy lakását ne árverés útján, a végrehajtási eljárás keretében értékesítsék, ingatlanközvetítő segítségével azt 2005. november 11-én 7.500.000,- Ft-ért eladta. A lakás forgalmi értéke az értékesítéskor 8.500.000,- Ft volt.

Az ingatlan eladását követően a felperes és házastársa lakhatásukat albérletben oldották meg. A bérleti díj összege általában az adott lakás becsült forgalmi értékének 1/20-1/25-öd része, amely 2005-ben 35.415,- Ft, 2006-ban 37.000,- Ft, 2007-ben 40.000,- Ft, 2008-ban 42.000,- Ft, 2009-ben 44.000,- Ft és 2010-ben 46.000,- Ft-ban került megállapításra.

A lakóingatlan végrehajtása miatt a felperesnek a végrehajtó felé fizetési kötelezettsége keletkezett, továbbá 60.000,- Ft költözködési költsége is felmerült. A megélhetési költsége enyhítésére a felperes ... hitelt is igénybe vett 100.000,- Ft összegben, amelynek költsége 67.310,- Ft volt.

A Veszprémi Munkaügyi Bíróság a 2.M.550/2010/14. számú ítéletével kötelezte az alperest 500.000,- Ft forgalmi érték különbözetből eredő kártérítés, 1.271.500,- Ft lakbérköltség, 300.937,- Ft végrehajtási költség és 159.655,- Ft kártérítés és ezen összegek kamatainak megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A munkaügyi bíróság az ítélete indokolásában kifejtette, miszerint az alperes károkozó magatartása megvalósult avval, hogy a felperesnek 2005. december 1-jéig illetményt nem fizetett és a rendszeres jövedelem elvesztése okán a felperes számára olyan körülményeket teremtett, amelynek során lakáshitelét felmondták, az ingatlan vonatkozásában végrehajtási eljárás indult, amelynek lezárása előtt a felperes lakását a forgalmi érték alatt értékesítette. A peres eljárás során beszerzett ingatlanforgalmi szakértő véleménye alapján azt állapította meg, hogy a lakóingatlan eladáskori tényleges forgalmi értéke 8,5 millió Ft volt, amelyhez képest a felperes értékesítése alapján csak 7,5 millió Ft folyt be. A felperes kára ezért 1.000.000,- Ft volt, amelynek - a tulajdoni hányad arányában - 50 %-át, azaz 500.000,- Ft-ot és ezen összeg kamatait ítélte meg a felperes részére.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperesnek kára származott abból is, hogy a lakása értékesítését követően bérelt lakásba kellett költöznie. A bíróság a megfelelő bérleti díj megállapításánál ugyancsak az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő véleményét vette alapul, az abban foglalt, a lakás forgalmi értékéhez viszonyított és inflációval növelt bérleti díjak összegét elfogadta azzal, hogy az összegekbe a érbeadó által kötelezően fizetendő adó is benne foglaltatik.

A bíróság a felperes által okiratokkal bizonyított, a végrehajtónak ténylegesen kifizetett költséget kárként állapította meg azzal, hogy a díjjegyzék önmagában a kifizetés megtörténtét nem bizonyítja. Ezen tétel tekintetében figyelemmel volt arra is, hogy a kötelezettség a felperest és a házastársát is terhelte. A felperes ingatlanhirdetés és ingatlanközvetítői költség címén előterjesztett igényét a bíróság a becsatolt okiratok alapján helytállónak és indokolt költségnek tekintette. Ugyancsak kárként ítélte meg a felperes által követelt ... hitelkamat költségét is, amely hitelfelvétel azért áll okozati összefüggésben az alperes jogellenes intézkedésével, mert a felperes emiatt nem részesült a perbeli időszakban jövedelemben, megélhetési gondjai enyhítésére pedig indokoltan vett fel 100.000,- Ft hitelt. A 60.000,- Ft-os költözködési költség felmerülését a felperes számlával igazolta és ezen összeg 1/2-ed részét szintén megítélte a felperes részére.

A munkaügyi bíróság a felperes elmaradt vagyoni előnyként előterjesztett 3.027.818,- Ft megfizetésére irányuló kereseti kérelmét elutasította. Megállapította, hogy a Zala Megyei Bíróság ítéletével 6.055.636,- Ft megfizetésére kötelezte a felperest és az ítéletben foglaltak szerint a visszakövetelés jogalapja nem lehet sem az Mt. 162. §-ában szabályozott tévesen kifizetett munkabér, sem az Mt. 166. § szerint fennálló kártérítési felelősség, csupán a Ptk. 361. § (1) bekezdés alapján kifizetett jogalap nélküli gazdagodás. A felperes még a beszédési megbízás teljesítése előtt hozzájutott az alperesi átutalás folytán követelése túlnyomó részéhez, ezért a Zala Megyei Bíróság jogerős ítéletében is szereplő összeg kármegosztás címén történő további csökkentése lehetőség nem volt. Az a körülmény, hogy az alperes a jogerős ítéletben megállapított teljesítési határidő alatt nem fizette meg a felperesnek a jogellenesség jogkövetkezményeit, nem minősül elvárható magatartást elmulasztó károkozó magatartásnak. Az, hogy az alperes nem 2006. január 31. napján utalta a jogellenesség jogkövetkezményeit, nem tekinthető olyan magatartásnak, amely alapján a felperes jogosult lenne a visszafizetésre kötelező marasztalási összeg csökkentésére. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem indokolta és nem bizonyította kármegosztásra alapuló igényét, ezért a bíróság ezen kereseti kérelmet teljes egészében elutasította.

A peres felek fellebbezése alapján eljáró Győri Törvényszék a 2.Mf.20.867/2011/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a forgalmi érték különbözetből eredő kártérítés összegét 1.000.000,- Ft-ra és kamataira, a lakbérköltség címén fizetendő összeget 2.543.000,- Ft-ra és ennek kamataira, a végrehajtási költség címén fizetendő összeget 601.874,- Ft-ra és ezen összeg kamataira, a kártérítés jogcímén fizetendő összeget 319.310,- Ft-ra és ezen összeg kamataira felemelte. Ezt meghaladóan

a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 174. § (1) bekezdése, továbbá a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 34. § (7) bekezdése alapján megállapította, hogy az alperes jogellenes munkáltatói intézkedése megalapozta a felperes kártérítési igényét. A perben a felperest terhelte a bizonyítás abban a tekintetben, hogy az alperes jogellenes munkáltatói intézkedéséből kára származott, annak összegét, valamint az okozati összefüggést neki kellett igazolnia.

A másodfokú bíróság osztotta a munkaügyi bíróság ítéletében a lakás eladása, a lakás bérlése körében kifejtett jogi álláspontot. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményét. A felperes által beszerzett magánszakértői vélemény nem tette aggályossá a kirendelt szakértő véleményét, az igazságügyi szakértő megidőzését pedig a felperes nem kérte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a munkaügyi bíróság tévedett, amikor a kár összege tekintetében figyelmen kívül hagyta a felperes és házastársa között létrejött engedményezési szerződést. A felperes a perben 2011. január 19-én becsatolta az engedményezési nyilatkozatot, amelyben házastársa mint engedményező teljes mértékben felperesre, mint engedményezettre ruházta a 2010. november 23-án fennálló valamennyi követelését és azok költségeit. Mivel a felperes házastársa a kártérítési igényét szintén érvényesíthette volna, ezért az engedményezési nyilatkozatra tekintettel az alperesnek a felperes felé a teljes kártérítési összeget kell megfizetnie.

A másodfokú bíróság érvelése szerint a végrehajtási költség tekintetében helyes jogi álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság, amikor az alperes helytállási kötelezettségét állapította meg. Az összecszerűség tekintetében kifejtett jogi álláspontot is osztotta a törvényszék, csak az igazolt, ténylegesen felmerült végrehajtási költségek megtérítésének volt helye, ezért az engedményezési nyilatkozattal kapcsolatos álláspontja miatt emelte fel az alperesi marasztalás összegét.

Megalapozatlannak fogadta el a felperes követelését az ingatlanhirdetés költsége, a ... hitel kamatköltsége és a költözködési költségek körében. Egyetértett azzal, hogy az engedményezési nyilatkozatra tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított összeget fel kellett emelni.

A felperes elmaradt vagyoni előnyre alapított kártérítési igényét a másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkaügyi bíróság helytállóan utasította el. E körben a munkaügyi bíróság ítéletének

indokolásában foglaltakat annyiban egészítette ki, hogy a Zala Megyei Bíróság előtt folyamatban volt eljárásban a felperes ugyanazon követelést kármegosztásra hivatkozással érvényesítette, ezen hivatkozása nem fogott helyt. Helytálló ezért a munkaügyi bíróság azon megállapítása, hogy a felperes keresete e tekintetben alaptalan volt, az alperes jogalap nélkül nem gazdagodott, alkalmazottai esetleges mulasztása ilyen eredménnyel nem járt.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletet helybenhagyó rendelkezései hatályon kívül helyezését, továbbá az alperes perköltségének a marasztalási összegekkel arányos megemelését kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 2. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 212. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését és 229. § (1) bekezdését is.

A felperes elsődlegesen indítványozta a forgalmi érték különbözetből eredő kártérítés jogcímén meghatározott 1 millió Ft 2,5 millió Ft-ra történő felemelését. E körben azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet iratellenesen rögzítette azt, hogy az igazságügyi szakértő megidézését nem kérte. Állítása szerint 2010. november 2-án érkezett beadványa 5. oldalán kiemelt szövegszerkesztéssel mindkét igazságügyi szakértő idézését indítványozta és kérelmét részletesen meg is indokolta. Ezen túl a 2011. április 15-én érkezett felperesi beadvány 3. oldalán indítványozta **N.A.** igazságügyi szakértő tanúkénti meghallgatását és új szakértő kirendelését a szakvélemények közti ellentétek feloldása végett. A fentiek alapján a felperes szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdésében írt, a tényállás megállapítására vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

A felperes a másodfokú ítélet azon megállapítását is sérelmezte, hogy a magánszakértői vélemény nem tette aggályossá az igazságügyi szakértő véleményét. Mivel a jogerős ítélet indokolásából nem derült ki ennek indoka, ezért a felperes hivatkozása szerint az sérti a Pp. 221. § (1) bekezdésében írtakat.

Álláspontja szerint **N.A.** szakértő véleménye azért volt megalapozott, mert a helyszínen megtekintette a perbeli lakást, a szakma szabályainak megfelelően értékelte a teljes lakásfelújítás tényét, megfelelően értékelte a lakás teljes közművel ellátottságát, a lakás kedvező délnyugati fekvését, valamint per-, teher- és igénymentes értékét vette figyelembe, forgalmi értékét az üres, beköltözhető állapotban határozta meg 187.000,- Ft/nm-es áron. A szakértő a végrehajtási jog bejegyzésének időpontjára vetítve, azaz 2005. júliusi állapotot vett alapul azzal, hogy 2005. II. félévében nem volt forgalmi érték ingadozás. Mindezek alapján nem értett egyet az elsőfokú ítélet azon megállapításával, mely szerint **N.A.** által adott véleményben az összehasonlító adatok nem voltak azonosíthatóak.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében részletesen kifejtette, hogy **N.A.** szakértői véleményével szemben **B.L.É.** szakértői véleménye miért nem fogadható el csupán azon az alapon, hogy őt a bíróság rendelte ki.

Állította, hogy **B.L.É.** szakértői véleménye nem tisztázta, hogy a forrásadót miért és milyen szakmai alapon építette be abba a számításba, amelynek alapján a lakbért kiszámította. A szakértő ezért szerinte hibásan kalkulált, mert ahhoz, hogy a lakás ára az általa megadott idő - 20-25 év - alatt megtérüljön, a lakbérbe számolt összegbe nem lehetett beleértetni a forrásadót, amelyet a bérbeadónak az állam javára kell befizetnie. A helyes lakbér összege ezért álláspontja szerint 2000. évben 35.415,- Ft helyett 47.100,- Ft, 2006. évben 37.000,- Ft helyett 49.210,- Ft, 2007. évben 40.000,- Ft helyett 53.200,- Ft, 2008. évben 42.000,- Ft helyett 55.860,- Ft, 2009. évben 44.000,- Ft helyett 58.520,- Ft, 2010. évben 46.000,- Ft helyett 61.180,- Ft, 2011. évben pedig kéthavi lakbér 86.000,- Ft.

A felperes a 3.027.818,- Ft kártérítés megfizetése körében előadta, hogy a Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.155/2009/19. számú ítélete nem utasította el a kármegosztásra alapított keresetét, csupán a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.242/2008/3. számú ítéletének megfelelően a viszontkereset összegszerűségét határozta meg. A kármegosztás kérdésében az eljáró bíróságoknak kellett volna döntenük, mivel a felperes szerint ez elmaradt, a jogerős ítélet sérti a Pp. 213. § (1) bekezdésében írtakat.

A felperes kifejtett véleménye szerint az alperes késedelmes magatartása kárt okozott, mert ez hozott létre olyan jogi helyzetet, amelyben az azonnali beszédési megbízást kénytelen volt benyújtani. A korábbi jogerős Veszprém Megyei Bírósági ítélet által megszabott teljesítési határidő 2006. január 21-én lejárt, az inkasszót február 2-án nyújtotta be, az alperes átutalása pedig február 21-én történt meg. Érvelése szerint ezért megállapítható, hogy az alperes az azonnali beszédési megbízás benyújtásának napja után 19 nappal később utalta át a jogos követelés egy részét.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljáró bíróságok az ügy érdemére kiható lényeges eljárási jogszabálysértést nem követtek el. A jogerős ítélet által levont jogkövetkeztetés helytálló és jogoszerű.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott

arra, hogy a jogerős ítélet iratellenesen rögzítette azt a megállapítást, mely szerint nem kérte az igazságügyi szakértő megidézését. Az iratokból megállapíthatóan a felperes valóban a 2010. november 2-án kelt beadványában indítványozta a szakértő megidézését, azonban a munkaügyi bíróság ezt követően a szakértő megidézése helyett a szakértői vélemény kiegészítését rendelte el a korábban benyújtott magánszakértői véleményre tekintettel. Ezt követően a felperes nem a kirendelt igazságügyi szakértő, hanem a magánszakértő megidézését, valamint új igazságügyi szakértő kirendelését indítványozta a 2011. április 13-án kelt 13. számú beadványában. Az ezt követően megtartott utolsó tárgyaláson a 14. sorszámú jegyzőkönyvben változatlanul fenntartotta keresetét a 2,5 millió Ft-os értékkülönbözetre, de a bíróság a tárgyalás berekesztését megelőző felhívására úgy nyilatkozott, hogy további észrevételt nem kíván tenni.

A Pp. 180. § (1) bekezdésének második mondata azt rögzíti, hogyha a bíróság szükségesnek tartja, a szakértőt megidézheti. Emellett azonban lehetősége van a szakértői vélemény kiegészítésének elrendelésére is, ahogyan a munkaügyi bíróság erről helytállóan döntött. Miután az alap- és kiegészítő szakértői véleményben foglaltak meggyőzőek és tényekkel alátámasztottan megalapozottak voltak, nem volt szükség a Pp. 182. § (3) bekezdésének alkalmazására, azaz másik igazságügyi szakértő kirendelésére. Annyiban ugyan helytálló a felperes hivatkozása, hogy a jogerős ítélet az indokolási kötelezettségének nem teljes mértékben tett eleget, azonban ez nem jelent olyan súlyú eljárási szabálysértést, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

Az eljáró bíróságok a kirendelt igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő alap- és kiegészítő szakértői véleményét jogszabálysértés nélkül tekintették megalapozottnak és fogadták el annak megállapításait. A kiegészítő szakértői véleményben dr. **B.L.É.** szakértő nyilatkozott arról, hogy a magánszakértői véleményben foglalt 10 milliós forgalmi érték megállapítás azért nem tekinthető megalapozottnak, mert abban összehasonlítható forgalmi adatokként különböző korú, építési módú és elhelyezkedésű lakásokat tüntetett fel a szakértő. Az igazságügyi szakértő azonban kizárólag a perbeli ingatlannal azonos helyen lévő, vagyis a honvédségi lakótelepen elhelyezkedő, egyidejűleg azonos építési móddal és azonos időpontban készült lakások forgalmi értékéhez viszonyított.

Nyilatkozott arról is, hogy amennyiben az alapszakvéleményben feltüntetett felvonó hiányát nem tekinti értékcsökkentő tényezőnek, a lakás forgalmi értékét abban az esetben is a korábbiakkal azonosan 8,5 millió Ft-ban tudja meghatározni. A kiegészítő szakvélemény részletesen indokolta, hogy az általa számlával igazolt és számla nélkül is figyelembe vett felújítás költségét 2.023.341,- Ft-ban találta igazoltnak, amely a forgalmi érték 12 %-a volt. Ezt az értéket **N.A.** magánszakértői véleménye csupán + 5%-

ként vette figyelembe. A vevő saját esztétikai ízlése miatt általában valamilyen átalakítást végez, ebből következően a lakás felújítására költött teljes érték nem térül meg a forgalmi értékben. Utalt a szakértő arra is, hogy az általa feltüntetett 8,5 millió Ft-os érték lényegesen nem tért el a magánszakértői véleményben meghatározott értéktől sem, mert abban a 10 millió Ft-os ingatlanforgalmi értéket a vevő és eladó alkujának eredményeként $\pm 10\%$ -kal határozta meg. Mindebből következően a munkaügyi bíróság helytállóan foglalt állást akkor, amikor az alap- és kiegészítő igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői véleményben foglalt forgalmi értéknek 8,5 millió Ft-ot fogadott el.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a bérleti díj összegét arra tekintettel vitatta, hogy az ellentétben áll a szakértői vélemény azon megállapításával, mely szerint általában egy adott ingatlan bérléskori forgalmi értékének $1/20$ -ad, $1/25$ -öd részét teszi ki, mert ebben az esetben a megállapított bérleti díjba a bérbeadó által fizetendő adó is beszámítandó, a forgalmi értékhez viszonyítottan 20-25 év alatti megtérülés ellentmondás jelent.

A kereseti kérelem megítélésénél elsődlegesen abból kell kiindulni, hogy a munkáltatónak a jogellenes jogviszony megszüntetésére tekintettel a felperes részére a ténylegesen felmerült kárát kell megtérítenie. Ezért nem lehetett eltekinteni attól, hogy a perben a 7. sorszámú jegyzőkönyv mellékleteként 7/F/2. alatt becsatolásra kerültek azok a bérleti szerződések, amelyek 2007. október 1-jétől kezdődően ténylegesen rögzítették a felperes és házastársa által bérelt ingatlanok bérleti díját. Ezekből egyértelműen megállapítható volt, hogy 2007. október 1-jétől 40.000,- Ft + rezszi, 2008. január 24-től 50.000,- Ft + rezszi, 2009. október 3-ától 40.000,- Ft + rezszi, 2010. szeptember 15-től 60.000,- Ft + rezszi, majd 2010. november 24-től 45.000,- Ft + rezszi összegeket fizettek ki a bérbeadó részére. Ezen összegek lényegében a munkaügyi bíróság ítéletében foglalt és megállapított kalkulált bérleti díjakat tartalmazzák és valamennyi bérleti szerződésből megállapítható volt, hogy abban a szerződést kötő felek egyösszegű bérleti díjban, továbbá a költségek megfizetésében állapodtak meg. Egyik szerződés sem tartalmazta azt, hogy a felperesnek és házastársának a kialkudott bérleti díjon felül további 25 %-os mértékű a bérbeadót terhelő adófizetési kötelezettsége is lett volna. Ebből pedig egyértelműen következik, hogy a kialkudott bérleti díjban benne szerepelt a bérbeadó által az állam részére fizetendő adó összege is, vagyis az eljáró bíróságok helytállóan utasították el a felperes erre irányuló kereseti kérelmét.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott az alperes károkozó magatartásából eredő további 3.027.818,- Ft kármegosztás alapján fennálló fizetési kötelezettségére is. Az iratokból egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes részére

a jogellenesség jogkövetkezményeként megítélt összeget az alperesnek 2006. január 31-ig kellett teljesítenie. Erre azonban csak 2006. február 21-én került sor. Időközben azonban a felperes inkasszóval érvényesítette követelését az alperessel szemben a 2006. február 2-án benyújtott kérelmében, így a felperes részére az összeg két alkalommal került kifizetésre. Mindezek alapján a Zala Megyei Bíróság jogerősen 6.055.633,- Ft visszafizetésére kötelezte a felperest az alperes viszontkeresete alapján.

E körben a munkaügyi bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes késedelmes teljesítése nem vonhatja maga után a kárösszeg meghatározott százalékanak érvényesítését a kötelezettel szemben, csupán a Ptk. 301. §-ában szabályozott kamatfizetési kötelezettséget lehetett megállapítani. A Legfelsőbb Bíróság jogalapot meghatározó ítéletét követően eljárta Zala Megyei Bíróság a 4.Mf.21.155/2009/19. számú ítéletében döntött az alperes viszontkeresete alapján fennálló felperesi fizetési kötelezettségről.

A felperes jelen eljárásban az alperes részére a fentiek szerint megítélt összeg 50 %-ára a Ptk. 340. § (1) bekezdése, 355 § (4) bekezdése, 364. §-a megsértésére hivatkozott. A felperes tévesen értékelte az alperes jogerős ítéletben megállapított fizetési kötelezettségének késedelmes teljesítését károkozó magatartásnak. Az alperes károkozása, illetőleg kártérítési felelősségének jogalapja nem az ítéletben megállapított fizetési kötelezettségének késedelme, hanem a jogellenes munkáltatói intézkedés volt. Ezért helytállóan állapította meg a munkaügyi bíróság, hogy az alperes fizetési kötelezettségének késedelme mindösszesen a Ptk. 301. §-ában szabályozott kamatfizetési kötelezettséget von maga után, egyéb jogkövetkezménye, többlettényállás bizonyításának hiányában nincs. A felperes ugyanis olyan tényállítást a perben nem tett, hogy a 2006. január 31-ei fizetési határidőhöz képest február 21-én teljesített pénzfizetés következtében 3 hét alatt az alperes teljesítésének hiányában kárt szenvedett. A perbeli ingatlant nem ebben az időszakban volt kénytelen értékesíteni, a végrehajtási eljárás is korábban indult a felperessel szemben, ezért a felperes keresete alaptalan volt. Nem volt megállapítható továbbá a Ptk. 364. §-ában szabályozott jogalap nélküli gazdagodás sem, hiszen az alperes a megítélt összeget utóbb teljesítette, illetőleg a felperes inkasszója alapján kétszeresen fizette meg, ezért jogalap nélküli gazdagodása nem volt megállapítható.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban bizonyított költsége nem merült fel, ezért a Kúria a határozathozatalt e körben a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte.

A per tárgyi költségmentességére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2013. március 27.

dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő